



Sygn. akt III PK 73/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 lutego 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dawid Miąsik (przewodniczący)

SSN Zbigniew Myszka

SSN Piotr Prusinowski (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa K. B.

przeciwko J. P.

o wynagrodzenie i wynagrodzenie za godziny nadliczbowe,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 9 lutego 2017 r.,

skargi kasacyjnej pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i

Ubezpieczeń Społecznych w L.

z dnia 21 października 2015 r., sygn. akt VII Pa (...),

**uchyla zaskarżony wyrok, znosi postępowanie od dnia 21
października 2015 r. i sprawę przekazuje Sądowi Okręgowemu w
L. do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powód K. B. dochodził od pracodawcy J. P. wynagrodzenia, w tym za pracę w godzinach nadliczbowych, a także odszkodowania za niewydanie w terminie

świadczenia pracy. Sąd Rejonowy w B. wyrokiem z dnia 31 grudnia 2014 r. zasądził od pozwanego na rzecz powoda 35.642,38 zł, oddalił zaś powództwo w pozostałym zakresie. Sąd Okręgowy w L. wyrokiem z dnia 21 października 2015 r. oddalił apelację pozwanego, w całości podzielając ustalenia i ocenę prawną Sądu pierwszej instancji.

Skargę kasacyjną wywiódł pozwany. Zaskarżył wyrok w całości, domagając się jego uchylenia i przekazania sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania. Podstawą skargi pracodawca uczynił zarzut naruszenia przepisów postępowania. W jego ocenie doszło do uchybienia art. 133 § 1 k.p.c. i art. 135 § 1 k.p.c. przez pozbawienie pozwanego możliwości obrony swoich praw na skutek nieskutecznego doręczenia korespondencji sądowej osobie fizycznej na adres wskazany w ewidencji gospodarczej mimo, że w rzeczywistości mieszka ona pod innym adresem. Zdaniem pozwanego doprowadziło to do nieważności postępowania (art. 379 pkt 5 k.p.c.).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest usprawiedliwiona.

Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę w granicach jej podstaw. Oznacza to, że aktualnie znaczenie ma jedynie poprawność proceduralna. Rozważania należy rozpocząć od stwierdzenia, że pozwany prowadzi działalność gospodarczą. Na terenie B. koncentrowała się ona przy ul. W., tam też powód wykonywał obowiązki kierowcy autobusu.

Ważne dla rozstrzygnięcia jest również, że pismem z dnia 12 czerwca 2015 r. pozwany poinformował Sąd, że wypowiada pełnomocnictwo swojemu pełnomocnikowi. Wskazał też swój adres domowy (Ś., ul. K.). Następnie Sąd drugiej instancji wyznaczył rozprawę na dzień 17 czerwca 2015 r. Wezwanie zostało wysłane na adres w B.. Korespondencję odebrała O. G. (na zwrotce widnieją też pieczęć firmy G.). W odpowiedzi pozwany wysłał do Sądu pismo z usprawiedliwieniem nieobecności (z uwagi na niezdolność do pracy) – ponownie wskazał adres domowy. Sąd Okręgowy wyznaczył kolejny termin rozprawy na dzień 5 sierpnia 2015 r. Wezwanie dla pozwanego ponownie wysłał na adres w B. Przesyłkę odebrał Z. S., potwierdził jej podjęcie podpisem i pieczęcią „Biuro Obsługi Klienta G.". W dniu 3 sierpnia 2015 r. pozwany po raz kolejny

usprawiedliwił swoją nieobecność „bardzo złym samopoczuciem po zabiegu operacyjnym”. Wniósł o wyznaczenie innego terminu posiedzenia. Sąd drugiej instancji następną rozprawę wyznaczył na dzień 21 października 2015 r. Przesyłkę wysłano na adres B., ul. W. Mimo dwukrotnej próby doręczenia (w dniach 8 i 16 września 2015 r.) korespondencja wróciła z adnotacją „zwrot nie podjęto w terminie”. Sąd na rozprawie wydał wyrok.

Przedstawiony stan faktyczny wyznacza zastosowanie przepisów prawa. Zarzut sformułowany w skardze kasacyjnej dotyczy zdarzeń z października 2015 r. Ma to znaczenie jeśli weźmie się pod uwagę, że od dnia 8 września 2016 r. doszło do zmiany reguł doręczania korespondencji sądowej. W okresie poprzedzającym wydanie przez Sąd odwoławczy wyroku prawo procesowe na potrzeby doręczeń rozróżniało osoby fizyczne (art. 133 § 1 k.p.c.), osoby prawne, organizację, które nie mają osobowości prawnej (art. 133 § 2 k.p.c.), a także przedsiębiorców i wspólników spółek handlowych wpisanych do rejestru sądowego (art. 133 § 2a k.p.c.). Klasyfikacja ta współgra z pojęciem pracodawcy, któremu w sprawach z zakresu prawa pracy przyznano zdolność sądową i procesową (art. 460 § 1 k.p.c.). Według art. 3 k.p. pracodawcą jest osoba fizyczna, osoba prawna, a także jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej. W rozpoznawanej sprawie jest jasne, że pozwany posiada status osoby fizycznej, będącej pracodawcą. Oznacza to, że należało do niej stosować przepisy o doręczeniach właściwe dla osób fizycznych.

Zgodnie z art. 133 § 1 k.p.c. jeżeli stroną jest osoba fizyczna, doręczenia dokonuje się jej osobiście. Okoliczność, że pozwany prowadził działalność gospodarczą ujawnioną w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej nie zmienia tej kwalifikacji. Dopiero od dnia 8 września 2016 r. tego rodzaju podmiotom pisma procesowe można doręczać na adres ujawniony w CEIDG. W rezultacie, zastosowanie miał art. 135 § 1 k.p.c., zgodnie z którym doręczenia dokonuje się w mieszkaniu, w miejscu pracy lub tam, gdzie się adresata zastanie (wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 19 grudnia 2012 r., I ACa 1046/12, LEX nr 1264383).

Sąd Okręgowy nie zastosował się do powyższych wskazań. Konsekwentnie kierował korespondencję do Biura Obsługi Klienta G. w B., a nie na adres

zamieszkania pozwanego (położony w odległości 125 kilometrów). Dodać do tego należy, że w rejestrze, prowadzonym przez Ministra Rozwoju (na stronie internetowej <https://...>) jako główny adres wykonywania działalności przez J. P. wpisano Ś., ul. K. Ten adres podano również jako właściwy dla doręczeń. W rezultacie, jasne jest, że podstawa skargi kasacyjnej, odwołująca się do art. 133 § 1 k.p.c. i art. 135 § 1 k.p.c., okazała się uzasadniona. Sąd odwoławczy zgodnie z art. 214 § 1 k.p.c. powinien stwierdzić nieprawidłowość w doręczeniu wezwania i rozprawę wyznaczoną na dzień 21 października 2015 r. odroczyć. Wobec naruszenia tych przepisów Sąd drugiej instancji nie mógł oprzeć się na doręczeniu opisanym w art. 139 § 1 k.p.c., co ostatecznie doprowadziło do pozbawienia pozwanego możliwości obrony swoich praw (art. 379 pkt 5 k.p.c.).

Kierując się przedstawionymi racjami Sąd Najwyższy uznał, że w sprawie doszło od dnia 21 października 2015 r. do nieważności postępowania. Należało zatem zgodnie z 398¹⁵ § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c. w związku z art. 108 § 2 k.p.c. orzec jak w sentencji.

r.g.